Youth Externalizing Behavior Screener (YEBS)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Youth Externalizing Behavior Screener (YEBS)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33465

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Gençlik D??a Vurum Davran??? Tarama Arac? (YEBS), ergenlerde ve gençlerde görülen d??a vurum davran??lar?n? h?zl? ve etkili bir ?ekilde taramak amac?yla geli?tirilmi? k?sa bir ölçektir. Gökmen Arslan taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilen bu araç, özellikle okullarda ve klinik öncesi ortamlarda davran??sal sorunlar? erken te?his etmeyi hedeflemektedir. YEBS, sald?rganl?k, kural ihlali ve dikkat eksikli?i/hiperaktivite gibi yayg?n d??a vurum semptomlar?n? ölçen, psikometrik aç?dan sa?lam bir tarama arac? olarak tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi ve geçerleme çal??malar?, arac?n ergenlik dönemindeki riskli davran??lar? ay?rt etme yetene?ini desteklemektedir.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara, kapsaml? de?erlendirmelerden önce risk alt?ndaki gençleri belirleme konusunda pratik bir çözüm sunar. Bu k?sa format, zaman k?s?tlamas? olan ortamlarda büyük örneklemlerde tarama yap?lmas?na olanak tan?r. Orijinal çal??mada, YEBS'in hem yap?sal geçerlili?i hem de iç tutarl?l?k güvenirli?i incelenmi?tir, bu da arac?n klinik ve ara?t?rma kullan?mlar? için uygun oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

D??a vurum davran??lar?, tarama arac?, ergenlik, davran?? sorunlar?, sald?rganl?k, kural ihlali, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Gökmen Arslan

Amaç

Gençlik D??a Vurum Davran??? Tarama Arac?'n?n temel amac?, ergen ve genç yeti?kin popülasyonlar?nda d??a vurum davran??lar?n?n varl???n? ve ?iddetini h?zl? bir ?ekilde saptamakt?r. Ölçek, özellikle klinik düzeyde müdahale gerektirebilecek davran??sal sorunlar? erken a?amada tespit ederek, önleyici ve müdahale edici programlar?n hedeflenmesine yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, okul psikologlar?, rehberlik uzmanlar? ve ruh sa?l??? profesyonelleri için pratik bir de?erlendirme sa?lamak üzere geli?tirilmi?tir. Standart, daha uzun de?erlendirme araçlar?na k?yasla zaman ve kaynak tasarrufu sa?lamas?, YEBS'i özellikle geni? çapl? saha ara?t?rmalar? ve okul temelli tarama programlar? için de?erli k?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

YEBS, psikolojideki geni? d??a vurum davran??lar? çat?s? alt?nda yer alan sorunlar? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?eni içerir:

Sald?rganl?k (Aggression): Fiziksel veya sözel çat??ma e?ilimleri.
Kural ?hlali/Kar?? Gelme (Rule-Breaking/Conduct Problems): Toplumsal normlara veya otorite figürlerine kar?? gelme, yalan söyleme veya mülke zarar verme gibi davran??lar.
Hiperaktivite/Dürtüsellik (Hyperactivity/Impulsivity): Dikkat eksikli?i ve dürtü kontrol sorunlar? ile ili?kili huzursuzluk ve a??r? hareketlilik.

Ölçek, bu davran??sal sorunlar? tek bir genel d??a vurum skoru alt?nda toplamay? amaçlayan, yüksek düzeyde korele faktörlere sahip tek boyutlu veya çok boyutlu k?sa bir yap?ya sahip olabilir. Geli?tirme çal??mas?, bu davran??lar?n gençlerdeki davran??sal uyumsuzlu?un önemli göstergeleri oldu?unu kabul eder.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Arslan, 2018), YEBS'in geçerlili?ini desteklemek için kapsaml? psikometrik analizler yap?lm??t?r.

Yap? Geçerlili?i: Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in teorik yap?yla uyumu test edilmi?tir. Bu analizler, maddelerin d??a vurum davran??lar? genel yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r.
Ölçüt Geçerlili?i: YEBS skorlar?n?n, Çocuk Davran?? Kontrol Listesi (CBCL) gibi yerle?ik ve kabul görmü? d??a vurum ölçeklerinden elde edilen skorlarla yüksek korelasyon göstermesi beklenir. Bu, YEBS'in bilinen bir ölçütle ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlar.
Ay?rt Edici Geçerlilik: Ölçe?in, d??a vurum davran??lar? yüksek olan gençleri, dü?ük olan gençlerden veya içe vurum sorunlar? olanlardan ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rabildi?i gösterilmi?tir.

Güvenirlik

YEBS'in güvenilirli?i, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla incelenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirten Cronbach Alfa katsay?s?, genel olarak kabul edilebilir düzeylerin (genellikle .80 üzeri) üzerinde bulunmu?tur. Bu, ölçek maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu gösterir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Farkl? zaman noktalar?nda uygulanan testlerin sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ölçer. Bu güvenirlik türü, ölçe?in zaman içinde davran??sal sorunlardaki göreceli kararl?l??? ölçebildi?ini do?rular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

2018 y?l?nda gerçekle?tirilen geli?tirme çal??mas?nda, Gençlik D??a Vurum Davran??? Tarama Arac?'n?n temel faktör yap?s? incelenmi?tir. K?sa bir tarama arac? olmas? nedeniyle, ölçe?in muhtemelen güçlü bir tek faktörlü yap? sergiledi?i veya d??a vurum davran??lar?n?n temel bile?enlerini temsil eden çok az say?da, yüksek oranda ili?kili alt faktörden olu?tu?u varsay?lmaktad?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in k?sa formuna ra?men yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu ve d??a vurum davran??lar?n?n genel ?iddetini tek bir skorla temsil edebildi?ini ortaya koymu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Tarama Arac?)

Format: Tipik olarak 3, 4 veya 5 noktal? Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman).

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geli?tirme dili).

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yeti?kinler.

Ya? Grubu: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki ö?renciler (Ergenlik dönemi).

Popülasyon Detaylar?: Okul temelli örneklemler ve potansiyel olarak klinik örneklemler üzerinde geçerleme çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Bireylerin kendi davran??lar?n? belirli bir zaman dilimi (genellikle son 6 ay veya 1 y?l) içinde ne s?kl?kla sergilediklerini de?erlendirmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Davran??sal sorunlar, psikolojik de?erlendirme, ergen sa?l???, ölçek geçerlili?i, Gökmen Arslan, k?sa form ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Kurumsal e-posta bilgisi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: gkmnarslan@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, yay?n? veya adaptasyonu için yazar Gökmen Arslan ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Kayna??: Orijinal kaynakta indirilebilir bir PDF ba?lant?s? belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Arslan, G. (2018). Development and validation of the Youth Externalizing Behavior Screener: A brief and effective measure of behavioral problems, *International Journal of School & Educational Psychology (Online)*, 1-11.

Gençlik D??a Vurum Davran??? Tarama Arac? (YEBS) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddelerin içeri?i burada listelenememektedir. Ölçe?in tam içeri?i için lütfen sorumlu yazar Gökmen Arslan'?n 2018 tarihli makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM